

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 19. Oratio attentata, sinè distractione. Ex Veteri. Ex Novo. Ex Patribus, & aliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Mibi curabitur omne genu. Isa. 45. v.

24. *Proidentes adoraverunt eum.* Matth. 2. 11. Maximò reverentiæ signò cadentes adoraverunt; ità quòd non genu flexerunt, sed in faciem ceciderunt. Thomas de Vio Cajet. Card. S. Xisti hïc.

Adorans, & petens. Matth. 20. 20. Ut sint efficaces preces opus adorationis præmittit. S. Chrysoft. petit illa opere reverentiæ exhibitò, ut impetret. Opera enim pia plus, quàm voces, impetrant. Escob. t. 5. Proph. Chr. l. 5. sect. 2. obf. 3.

Rem terrenam ab homine terreno quærimus, & prope usque ad terram nos humiliter inclinamus: & à Deo remissionem peccatorum, & æternam requiem, inquirentes, nec capita nostra inclinare dignamur. B. Cæsar. Arel. hom. 30.

Romæ in Ecclesia, dum elevaretur Corpus Christi, quidam juvenis noluit flectere genua: cui diabolus visibilibus dedit alapam dicens: ò proditor Christiane! pro quibus tantum fecit Christus. Si fecisset centesimam partem pro nobis eorum, quæ fecit pro vobis; nocte, & die, servissemus ei genibus flexis. Et subito interfecit eum. S. Vincent. Ferr. l. 6. D. 16. post Trinit.

§. XIX.

Oratio attenda, sine distractionibus.

Ex Veteri.

Abraham, Abraham. Gen. 22. 11. Abraham Sacrificio suo ita intentus, ac attentus erat, ut bis ab Angelo vocari nomine debuerit, ut audiret. S. Ambros. l. 1. de Abrah. c. 8. nè aut non planè audiret, aut fortuitam esse vocem putaret; repetivit vocem; tanquam veritus, nè præveniretur studiò devotionis, & una vox impetum ferientis revocare non posset. Bæza t. 1. l. 1. c. 7. §. 15.

Moyfes. Ex. 4. 10. ad loquendum cum Deo non dixit se balbum; sed cum homine: quia Deus, præter hominum morem, cor magis, quàm verba attendit. Diez. conc. 3. D. 5. Pasch.

Præcipitur Moyfi Ex. 19. ut solus Deum allocuturus montem ascendat; neque grex, aut quodvis animal &c. insuper nube ipsà obvolvitur. Omnia dicunt attentionem.

Invenit servus tuus cor suum, ut oraret te. 2. Reg. 7. 27. Inveniant quoque orantes cor suum, ut bene orent. Vagatur cor curis inanibus distractum à Deo; cum orare volumus, veluti perditum inveniamus, reddamusque attentum. Barradius D. 5. Pasch. l. 5. c. 14. in Joan. 16.

Tantumq; labia illius movebantur. 1. Reg. 1. 13. non oculi, non pedes in oratione; sed tantum os. Attende miram attentionem. *Operuit vultum suum pallio.* 3. Reg. 19. 13. Mox ut Elias sensit Dominum, qui secum loquebatur; palliò caput obvolvitur; quasi sensus

omnes colligeret, nè vel minimùm distraheretur. Incert. Author.

Lauda anima mea Dominum. Pl. 145. 2. Dat sibi Propheta salubre consilium, ut anima laudet Dominum, non sonus concrepantium labiorum. Sæpe enim sic meditata proficimus, ut peregrinà cogitatione translati, non nos sentiamus dixisse, quæ loquimur. Ideo animam suam Psalmista hortatur laudare Dominum; ut, explosis cogitationibus supervacuis, in ipso tantum negotio totis viribus occupetur. Cassiodorus hïc.

Nè vagari incipiam post greges &c. Cant. 1. 6. Verè in quo Christus non cubat, vagatur: quia mens, quam ille suavis, & ponderosus Christi spiritus non implet, multis cogitationibus dissoluta circumfertur. S. Gregor. hïc.

Ex Novo.

Tu autem cum oraveris, intra in cubiculum tuum. Matth. 6. 6. Quæ sunt ista cubricula, nisi ipsa corda, quæ in psalmo etiam significantur, cum dicitur: *quæ aiecit in cordibus vestris &c.* S. August. l. 2. c. 6. de serm. D. in monte.

Miserere mei Domine fili David. Matth. 15. 22. S. Chrysoft. hom. in peccatricem, & Pharisæum: Chananæa fortiter clamabat, *miserere mei &c.* at peccatrix hæc clamorem non edebat; sed considerans, quòd ipse omnia, ut Deus, nõsset; silens ore, corde cum cordis inspectore loquebatur: plorans deosculabatur pedes; atque Dominum ad compassionem, indulgentiamque, induxit. Illa ore loquebatur, hæc verò corde: & efficacius ad Deum cordis inspectorem loquitur cor, quàm os. Sylveira in Luc. 7. q. 11.

Ex Patribus, & aliis.

Quando stamus ad orationem, fratres dilectissimi, vigilare, & incumbere ad preces totò corde debemus. Cogitatio omnis carnalis, & secularis, abscedat; nec quidquam tunc animus, quàm id solum cogitet quod precatur. Ideo & Sacerdos ante orationem Præfatione præmissa fratrum mentes, dicendo *sursum corda*, parat: ut dum respondet plebs, *habemus ad Dominum*, admoneatur; nihil aliud se quàm Dominum cogitare debere. S. Cyprianus l. de orat. Dom.

Non puto, quòd ille, qui clausit cælum orationi, clausit animum à cogitatione: ut facilius sit, cælum obserare, quàm animum. Petrus Dam. f. in vigil. Nativit.

Spineam coronam gestat Dominus; ut omnes in servitatem affereret, quòd in precibus mentem in convulsam possiderent. S. Athanas. de Pafs.

Non levi crimine tenetur astrictus, quisquis cum Deo in oratione loquitur, & subito abstrahitur ab ejus conspectu, quasi ab oculis non videntis, nec audientis. S. August. Manuali c. 29.

Plerumque in oratione genibus fixis corpus pro-

prosternis, collum curvas, confiteris peccatum, Deum adoras. Video corpus, ubi jaceat; quæro ubi volitet animus? Video membra jacentia; videamus, si fiat conscientia: videamus, si fixa est in eum, quem adorat. Modò si mecum loquereris, & subito averteres te ad servum tuum, & dimitteres me; non dico, à quo aliquid petebas, sed cum quo ex æquo loquebaris; non mihi injuriam factam deputarem? Ecce quid facis quotidie Deo. S. Augustin. in Ps. 140.

Quomodo obtinebit quis, ut in oratione cor ejus non vegetetur? Si certus sit, se assistere ante oculos Dei. Si enim quis judicem suum videns, aut principem; & loquens cum eo, non sibi credit licitum esse vagari oculis, & aliorum aspiciere, dum ipsi loquitur: quanto magis qui accedit ad Dominum, nusquam debet movere oculos cordis? sed intentus esse in eum, qui scrutatur renes, & corda. S. Basilii Regula de Instit. Monachi c. 57.

Quantæ temeritatis, imò quantæ insanæ est; si fortè dum alloquitur nos Dominus majestatis, nos insensati avertamus aures; & ad, nescio quas, ineptias convertamur. Quanta est hæc injuria, & quam graviter vindicanda? cum vilissimus vermis clamantem ad se audire dedignatur creatorem universitatis. S. Bernardus l. de 7. spiribus.

Apud homines cor ex verbis; apud Deum verò verba pensantur ex corde. V. B. in Proverbiis.

Esto totus orationis tempore, velut celestis Angelus. Sic semper orationis horâ esto Deo conjunctus, ut Cherubim, & Seraphim. S. Ephrem de Virginit.

Non fieri potest, ut aliquando loquatur cum Domino, qui etiam silens cum toto Mundo confabulatur. Hildebertus Ep. Turon. ep. 37.

Non spectat ad laudem orationis, quanta sit, sed qualis. S. Nilus de orat. c. 145.

Sit anima perinde ac quæ filios vagantes colligit; & castigans dispersas à peccato cogitationes inducat in domum corporis sui. S. Macarius hom. 31.

Vix reperies, sicut quidam dixit, ut oranti cuiquam non aliquid inane cogitationis incurrat obstaculum; & intentionem, quâ in Deum mens erigitur, declinet, ac frangat. Et ideo certamen magnum, atque saluberrimum est, orationi ceptæ jugiter imminere; & cum adiutorio Dei obistere vivaciter suggestionibus inimici: quatenus fixa semper ad Deum mens stabili intentione contendat; ut meritò possit dicere. 2. Tim. 4. 7. *certamen bouum certavi.* Cassiodorus in Ps. 101.

Melius est semel dicere Pater noster cum intellectu bono, & attentione; quam millesies sinè intellectu, & devotione. S. Edmundus Cantuar. speculo Eccles. c. 17.

Si tuum corpus sit in choro, labia tua in psalterio, & cor tuum in foro miserrime; & divusus es in teipso, nè exaudiaris à Deo. Id. ib.

Vel una oratio Dominicalis, cum sensu, &

attentè recitata plaris valet; quam centum festinanter decuria. S. Fran. Sales. in Philothea p. 2. c. 1.

In oratione conjunguntur duæ manus; quæ significant conjunctionem oris, & cordis. S. Vincent. Ferr. l. 3. D. 1. post oct. E. piph.

Precatio exterior, quæ ore tantum funditur, velut palea est: nam interna oratio, quæ funditur mente, ipsum granum est. Lud. Blof. Instit. Spir. c. 8.

Similitudines.

Luna. Lem: *Unius aspectus.*

Cicada. Lem: *Mihi cithara pectus.* S. Isidorus de summo bono: oratio est cordis, non laborum: neque enim verba attendit Deus, sed cor aspiciit orantis.

§. XX.

Oratio publica multorum.

Ex Veteri.

Pronus cecidit in terram coram arca Domini usque ad vesperam, tam ipse, quam omnes senes Israel. Jos. 7. 6. Deus multorum precibus exoratus mali medelam docuit, & populum in pristinam amicitiam admisit. Naxera hic §. 18. multorum oratio impetrandi jus est.

Omnis Juda stabat coram Domino. 2. Paral. 20. 13. Ecce hic patet antiquitas Litanæ, sive orationis publicæ, & communis: quia in publica calamitate publicè omnes cujusvis sexûs, & ætatis, conveniunt, ad opem Dei implorandam. Cornelius hic.

Et clamavit omnis populus. Judith 4. 8. Nota hic usum, modum, & vim publicæ orationis, & pœnitentiæ, in publica calamitate Christianis imitandum; ut simili modò calamitates suas avertant. Cornelius hic. Item Judith 8. 32. 33.

Vade, & congrega omnes Judeos, & orate pro me. Eith. 4. 16. *Congregate seniores omnes, & clamate ad Dominum.* Joel. 1. 14. *Et sociis suis indicavit negotium.* Dan. 2. 17. An sibi soli Daniel precanti non fudit? Lyran. adjungit sibi socios in orando: quia orationum multorum, & maxime bonorum, est multum exaudibilis. Velloso in Judith 4. 9. Paræn. 5.

Prædicaverunt jejunium. Jon. 3. 5. S. Ephrem in Jon. unusquisque proximum ad preces hortabatur: & effecta est tota civitas velut corpus unum. Unusquisque observabat, nè quis laboretur inter ipsos: nullus ibi precabatur, ut solus redimeretur; verum ut membra singuli pro se mutuo deprecabantur.

Operiantur saccis homines, & jumenta; & clament ad Dominum in fortitudine. Jon. 3. 8. Fortitudo illa in unitis precibus. Unde Deus ipse proclamat. Jon. 4. 11. *ego non parcam Ninivæ, civitati magna, in qua sunt plures quam centum viginti millia hominum.* Imò quia tot sunt millia iniquorum